

[Ole Bjørn Kraft.]

fald vil medføre. Vi er enige om, at hvis den finansielle Situation er saaledes, at det er nødvendigt at tilvejebringe en saadan Erstatning, saa vil vi ogsaa være rede til at medvirke dertil.

Det ærede Medlem Hr. Elgaard fremsatte i sin Tale nogle Synspunkter vedrørende to Forslag, der for Øjeblikket ikke foreligger for Rigsdagen, men som er til Forhandling inden for Partierne, nemlig Forslaget vedrørende Smørprisen og Forslaget vedrørende et eventuelt saakaldt skrællet Pristal. Jeg vilde ønske, at det ærede Medlem ikke havde givet sig ind i en Diskussion om disse Sager, der endnu befinder sig paa et forberedende Standpunkt, og for at ingen Misforstaaelse skal opstaa, vil jeg gerne herfra sige, at mit Parti under alle Omstændigheder ikke har taget nogen endelig Stilling hverken til det ene eller det andet af disse Spørgsmaal, men at Sagen jo naturligt ligger saaledes, at de ogsaa begge maa forhandles og overvejes nogenlunde i Sammenhæng.

Ved Indgangen til den tredje Krigsvinter er der Grund for det danske Folk til at overveje sin hele Stilling, de Muligheder, der foreligger for os, de Vanskeligheder, der kan opstaa, og at indstille sig paa at møde det, der maatte være uundgaaeligt, med fast Beslutsomhed og Fortrøstning til, at det trods alt nok skal lykkes os at komme igennem, hvis vi anspænder alle vore Evner og ikke mister Modet.

Et Tilbageblik over den svundne Krigsperiode viser, at Vanskeligheder er til for at overvindes, og at vi trods alt har klareret os bedre i materiel Henseende, end vi havde turdet haabe.

Man skal vogte sig for falsk Optimisme. Den rette Holdning er at se de barske og uundgaaelige Kendsgerninger lige i Øjnene og at se at faa det bedst mulige ud af det ved Skridt for Skridt at overvinde Vanskelighederne, og hvor det er umuligt at rydde disse Vanskeligheder til Side da at bære Byrderne i uforknytt Samdrægtighed.

Der er meget, der opmuntrer os til at se roligt paa Udviklingen, saa sandt som det danske Samfund har vist sig at være et paa een Gang stærkt og smidigt Samfund. Vi har haft store Ressourcer at gribe til baade i materiel og aandelig Henseende, og vi har vist en Evne til at mobilisere Kræfter paa en Maade, der har været opmuntrende, ikke mindst naar vi nu maa se den Sandhed i Øjnene, at der utvivlsomt i Frem-

tiden vil blive endnu mere Brug derfor, end der allerede har været.

Jeg tror, det er lykkedes os under vort Arbejde at finde den Metode, der er bedst egnet for vore Forhold, og hvori vort Væsen ogsaa giver sig til Kende, nemlig et Sammenspil af frivillig Disciplin og gensidig Hensyntagen og Forstaaelse mellem paa den ene Side Staten og dens forskellige Myndigheder og paa den anden Side det private Erhvervsliv og de frivillige Hjelpeorganisationer, som Borgerne har skabt til Løsningen af konkrete foreliggende Opgaver. Der maa naturligvis være Modsætninger, men der har hidtil været en god Vilje til at overvinde dem, og den Trang til Forstaaelse og Tolerance, der er os i Kødet baaret, har hidtil banet Vejen for frugtbare Resultater.

Det danske Samfund er i en sjælden lykkelig Grad et samarbejdet, ensartet Samfund, præget af Lighed og Forstaaelse mellem Klasserne. Det er vor Styrke, og det skal vi ikke blot bibeholde men udvikle og styrke i saa vid Udstrækning, som det er os muligt. Der kan for Staten i denne Tid være Fristelse til at bruge sin Magt og Myndighed for at gennemføre Foranstaltninger til Fællesskabets Bedste, og der vil ogsaa være Lejligheder, hvor det er den eneste Udvej, naar en Voldgift skal afgøre modstaaende Interesser; men hvor det er muligt, bør man ikke byde, men fremkalde og understøtte Viljen til den frivillige Underkastelse under Situationens Krav, som har vist sig at være bedst i Stand til at udfolde Evnerne. Det har stedse vist sig, at naar man paakaldte disse Evner, saa vilde de ogsaa være til Stede paa rette Maade. De Resultater, vi hidtil har opnaaet ved at anvende denne Metode, har kun kunnet bestyrke os i Troen paa, at dette er den danske Vej til at løse Problemerne og til at paakalde og fremkalde den Topydelse paa alle Omraader, som denne Vinter i saa høj Grad vil gøre til en Nødvendighed.

En nøgtern Vurdering af Stillingen vil ufravigelig føre til Erkendelse af, at vi ikke kan vente at fortsætte vor Tilværelse under Vilkaar, der i Sammenligning med andre Folk, ogsaa vore Nabolandes, maa siges at have været blidere, end vi havde turdet haabe.

Vi nærmer os nu det Tidspunkt, hvor vore Reserver, som der i høj Grad og paa alle Maader under de herskende Vilkaar er blevet trukket stærkt paa, er ved at blive udtømt. Vore Muligheder for at tilvejebringe Erstatninger er i høj Grad forringede, saavel fordi vi ikke længere vil være i